

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 "			
Egészévre	20 "			

A házfelosztás.

— dec. 17.

Nem hisszük, hogy volt még valakinek kétsége az iránt, hogy a mostani parlamenttel nem lehet boldogulni. De ha elvélve mégis akadt esetleg néhány kételkedő ember, az a tegnapi eseményekből okulhatott.

A szövetkezett ellenzék, amely mindig büszkén hivatkozott a szólás-szabadságra, amely jelenleg is a szólás-szabadságért harcol, sárba tiporta a saját elveit és nem engedte szóhoz jutni a miniszterelnököt, amikor az ellenzéki vezérfiaknak válaszolni akart.

Lehet, hogy ez az ad hoc összeverődött ellenzék már előre sejtette a miniszterelnök válaszát és — fázott tőle.

Gróf Tisza István nyíltan és férfiasan cselekszik. Nem tervez, nem taktikázik titokban, mint annak idején báró Bánffy Dezső, hanem kimondja őszintén, amit érez és főleg amit tenni akar. Megmondta a miniszterelnök már a legutolsó szabadelvű párti ülésen, hogy mielőtt felosztja a Házat és a nagy ügyet a nemzet elé viszi, megkísérli még az indemnitás megszerzését. Ha az nem sikerül neki, úgy kénytelen lesz a képviselőházat még törvényen kívüli állapotban is felosztani. *A nemzet előtti felelősséget pedig viselje az ellenzék.*

És ma ugysis tett.

Felszólította az ellenzéket egy rövid indemnitás megadására — választási célokra.

Az ellenzék megtagadta ezt és ezzel arra kényszerítette a kormányt, hogy a Házat ex-lexben feloszlassa.

Igazán csodálatos, hogy az ellenzék most akadályokat gördít az új választások elé, pedig mögöttük áll a nemzet.

Félnek ők a nemzet ítéletétől, mely az ellenzékre nézve bizonyára nagyon lesújtó lenne. Vagy talán azt tartják azok az urak, hogy a nemzetnek ebbe a küzdelembe semmi bele szólása sincs?

Tévednek. Az ő kis játékuk a nemzet bőrére megy!

Jellemző, hogy az ellenzéki vitarendező bizottság már tegnap este megállapította ugyan a mai ülés haditervét, de annyira bizik tagjaiban, hogy azoknak csak közvetlen az ülés megnyitása előtt árulta el akövetendő taktikát.

A törvény értelmében a Háznak ma, a harmadik napon már meg kellett volna alakulni és ez mégsem sikerült az ellenzék merész játéka miatt. És ennek a játéknak ismét csak az ország issza meg a levét. Itt van a nyakunkon újra az ex-lex állapot, melyhez sajnos Tisza elődei már hozzá szoktatták az országot.

Ma is újra beigazolódtott az a tény, hogy feltétlenül szükség van a házszabályrevízióra, mely egyedül képes a parlamentarizmus rákfenéjét az obstrukciót gyökerestől kipusztítani.

És a szövetkezett ellenzék minden reggel zárt sorokban — iskolás gyerekek módjára — végig vonul Budapest utcáin és dicsekedve mutogatja nyílt sebeit, melyeket, a hazafiság ütött rajtuk.

B. I.

Politikai hírek.

A mai ülés eseményei. A képviselőház mai ülésének külön megemlítésre méltó eseményei voltak, melyek közül kétség kívül első helyen áll Rakovszky egy közbeszólása a miniszterelnök beszéde alatt. Gróf Tisza azt mondja: a nemzet majd itélni fog. Erre Rakovszky megvető kézmozdulattal szolt közbe: *a nemzet mondhat amit akar.* Így kicsinyelte le a nemzetet a koalíciós ellenzék egyik vezére, mely ellenzék folyton a nemzettel szeret előhozakodni.

A szabadelvű pártot nagyon fellekesítette és feltűzelte Tisza azon kijelentése, hogy appellál a nemzetre. Ezzel megdől az ellenzéknek Tisza állítólagos erőszakoskodásaira vonatkozó összes híresztelése. Mert ime a miniszterelnök nem erőszakkal, hanem legalakotmányosabb eszközzel választással óhajtja megoldani a kérdést, szemben Bánffyval, aki mint a mai ülésen ki-tűnt ex-lexben ujjoncozni akart.

A Ház elnapolása. Képviselők híresztelése szerint a képviselőház hétfőn elnapolják 1905 január-ig, akkor pedig királyi kéziratral felosztják.

Tisza gróf Bécsben. A miniszterelnök tegnap délután Bécsbe utazott. Elutazása előtt hosszasan beszélgetett gróf Andrássy Gyulával.

A képviselőházat felosztják. Híre jár, hogy a képviselőházat már a legközelebbi napokban felosztják.

Szentiványiék helyzete. A nemzeti párt követsége hajnaltól ostromolja Szentiványit, hogy hiveivel együtt lépjen ki a szabadelvűpártból. Hivatkoztak arra, hogy a király már elejtette Tiszát.

— Ha elejtette, hát minek menjek. Válaszolta Szentiványi tréfásan. Hiszen akkor ti jöttök vissza. Hát nem jobb, ha itt várlak benneteket?

A kik ismerik a nemzeti pártiak hangulatát, azt mondják, hogy az a lehető legbékésebb. Nincs más kívánságuk, minthogy visszatérhessenek a szabadelvű pártba. Mert választáson a nemzeti párt meg nem állhat. Vagy az Új pártba, vagy a néppártba kell beolvadniok. A nemzeti párt egyiket sem akarja, mert szíve vágya a szabadelvű pártba vonzza.

Bizalom a kormánynak. Tegnap a nógrádmegyei szabadelvű párt B.-Gyarmaton tartott ülésen elhatározta, hogy a miniszterelnök iránti torketetlen ragaszkodását és kormányzati intenciói iránt teljes bizalmát feliratilag fejezi ki.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, december 16.

A mai ülést az újpárt körhelyiségében az egyesült ellenzék teljes értekezlete előzte meg, a melyen Polonyi Géza, Batthyányi Tivadar és Zichy Aladár felszólalása után elhatározták, hogy a kormánynak az indemnitást nem adják meg. Az ellenzék ezután testületileg a Házba vonult, a hol ekkor már a kormány tagjai népesen voltak képviselve. A közönség karzatai ma is zsufolásig megteltek és rendkívül népes a főrendek pályája is.

Hire jön, hogy Tisza István gróf mindjárt az ülés elején beszél majd, kéri a Ház alakulását a régi házszabály alapján, majd pedig az indemnitást választás céljából. Ha Tisza felszólal, akkor az ellenzék nevében Kossuth Ferenc tesz megtagadó kijelentéseket.

Az akadémikus félóra már elmúlt, az ülést azonban még mindig nem nyitották meg. Innen is, tulnan is hangos eszmecsere folytatnak az emberek, végre Feilitzsch Arthur báró jelenik meg az elnöki emelvényen.

Felkiáltások balról: No ma következik valami. Lövet-e? Lövet-e?

Feilitzsch báró elfoglalja az elnöki széket és az ülést megnyitotta.

A jegyzőkönyvet hitelesítik. Rakovszky István a házszabályokhoz

szól és kijelenti, hogy az ellenzék a régi házszabály alapján áll és csak a régi házszabály alapján respektálja a két alelnököt. Ha erőszakkal jönnének, mi is a legélesebb erőszakot fogjuk alkalmazni. (Viharos taps balon.)

Ráth Endre: Lövünk!

Rakovszky István: Ha pedig az új házszabály alapján hozatnék törvény, akkor mi annak ellent fogunk szegülni. (Taps balon) Támadja Feilitzsch Artur bárót, mert a darabontok kivézésében része volt. A felelősség szempontjából meg kell állapítani, ki rendelte el, hogy a darabontok a terembe vonuljanak.

Felkiáltások balról: Szégyen és gyalázat!

Rakovszky István: Milyen jogcimen voltak itt a darabontok? Az új házszabály szerint az elnök bármikor félbeszakíthatja a szónokot.

Tessék, tegye meg, abból a célból, hogy szóló kérdéseire válaszoljon. (Derűtség balon.)

Feilitzsch Artur báró: Felelek, ha a képviselő ur beszédét befejezte.

Rakovszky István: En most reflektálok a november 18-iki ülésre, a hol a leghitványabban, leggyávabban viselkedett a tuloldal. (Nagy zaj és tiltakozás jobbon.)

Justh Gyula: Ugy van! Gyávák! (Ugy van! ugy van! balon.)

Rakovszky István: A kormányelnök hallotta, milyen ígéretet tett Perczel az ellenzéknek, de mikor Perczel megszegte azt, nem tiltakozott Tisza.

Felkiáltások balról: Perczel eladta magát! (Nagy zaj jobbon.)

Rakovszky István: A miniszterelnök urnak lesz alkalma cáfolni.

Tisza István gróf: Meghallgatják, ha cáfolna.

Rakovszky István folytatja és felolvas Tisza tavalyi beszédéből, a melyben azt mondta, hogy becsületesen hajtja végre a házszabályt. (Nagy zaj balon, felkiáltások: Hol a becsület?)

A miniszterelnök politikája az egész vonalon csődöt mondott. A kibontakozás csak az lehet, ha a jogfolytonosságot helyreállítjuk. A nemzet beszélhet akárhogy, de törvényteleniséget nem szentesíthet. (Nagy zaj jobbon. Schvetter kiabál, maga Tisza gróf megy hozzá, csitítja.)

Elnök: Kérem Schvetter urat, hogy indulatait fékezze.

Rakovszky István folytatja és kijelenti, hogy Perczel elmúlt, most már a hercegnek is el kell tűnnie. (Taps balon.)

Tisza István gróf beszélt ezután. Kéri az ellenzékét, hogy engedje meg, rövid kijelentéseket tehessen. Rakovszky reflektál szólnak egyik novemberi beszédére.

Kubik Béla: A hol becsületes alkalmazást ígért!

Tisza István: Más alkalmazást, mint becsületeset nem ismerek. Azóta elmúlt egy esztendő teljes eredménytelenséggel és beállott az a szituáció, a melynek most bővebb magyarázatába nem bocsájtkozok, mert polemikába nem bocsájtkozok.

A november 18-iki esetet itt előzőleg nyíltan kijelentette. Nyíltság és egyenesség jellemezte eddig is minden tettét és így lesz ez a jövőben is. És most egy rövid kérdést intéz az ellenzékhez. A házszabályok megalakulásának a régi házszabály 23-ik szaka szerint ma, mint harmadik napon meg kell történnie. Ha nem történik, akkor csak az új házszabályban befektetett erősebb eszközökkel volna keresztülvihető. (Zaj balról.) A kormánynak azonban az a nézete, hogy mielőtt ehhez a bonyodalmat előidéző eszközöz nyulnák, előbb kérdezzük meg a nemzetet. (Taps jobbon.) Ennélfogva kéri az ellenzékét, hogy ne akadályozza a Ház alakulását és adjon igen rövid lejáratu indennitást választási célokra. (Taps jobbon. Felkiáltások balról: Magának semmit! Nem hiszheti, hogy az ellenzék megtagadná. De akár tagadja, akár nem, a választások befognak következni. (Zaj balról. Felkiáltások: De mikor?) Az indennitás megtagadásából származó következményekért a felelősség az ellenzékre hárul. (Taps jobbon.)

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy ha jogtisztelő kormánnyal állana szemben, az ellenzék megadná az indennitást, de jog sértő kormánnyal szemben nem léteznek az az indennitást választás céljára rögtön. — (Taps balon.)

Bánffy Dezső báró áll fel szólásra az ellenzék percekig tapsolta. A jobboldal folyton zajong, úgy hogy Bánffy nem tud szóhoz jutni. Az elnök zajongás miatt felfüggeszti az ülést. Szünet után:

Feilitzsch Arthur báró az ülést újra megnyitja.

Bánffy Dezső áll fel szólásra.

A jobboldal egy része nem jött be a terembe.

Kiss Ernő: Ne hallgassuk meg! (Zajongás jobbon.)

Felkiáltások balról: Szóts Pál nem szégyeli magát! Ez a hála? Pfuj! Pfuj! Szégyelje magát!

A kormány padsora teljesen üres. A miniszterek most jönnek be és helyet foglalnak.

Bánffy Dezső báró reflektál Tisza beszédére. A miniszterelnök figyelmeztette a Házat, hogy a 23-ik szakasz alapján a Háznak ma meg kell alakulnia. A november 18-ikán kiderült határozattal abnormis állapot jött létre. A november 18-iki határozat a házszabályok megsértésével jött létre, ezt a miniszterelnök is elismeri. Számolnia kell a következménynek. Az ország nekünk már is igazat ad. Ilyen törvénytiséggel a választástól szankciót kérni nem lehet arra a választás nem jogosult. (Taps balon) Ezen az uton hiába halad a kormány, csinálhat bármilyen választásokat. (Zajongás jobbon, felkiáltások balról: Hisz 96-ban jöttek be a panamisták) Csinálhat bármily választásokat, de az ellenzék nem irhatja ki. (Taps balon) Az egész ellenzék és a szabadelvűpártból kilépettek együtt állanak most a teremben. Ezt a küzdelmet folytatjuk szemben a kormánnyal. *Ez a Ház megalakulni nem fog addig, míg a novemberi sérelem reperálva nincs.*

En a nyugodt tárgyalásnak vagyok barátja. (Derűtség jobbon) Önmegtagadásra van szükségem, hogy ott álljak, a hol most vagyok. Kijelentette és kijelenti ma is, hogy Tisza vállalkozása a nemzetre veszedelmes. A miniszterelnök azt mondja, adjunk indennitást, mert ha nem adunk, akkor is választat. Szóval tulateszi magát továbbra is a törvényeken. Míg a november 18-iki dolog reperálva nincs, addig nem tárgyalunk. Az ellenzék 100 embere nyugodtan vezeti, folytathatja a harcot.

Rosenberg Gyula: Maga az alkotmányt is fel akarta függeszteni! (Nagy zaj balon.)

Bánffy Dezső báró folytatja:

A miniszterelnök magára vessen, ha ma, a harminadik napon sem alakul meg a Ház. A mi hozzájárulásunkkal a kormány

A gazember.

— Az egész város tele volt a hírrel, hogy Kelemen Dénes elveszi az Arokháty leányt és ime . . .

— Athelyeztette magát . . . Igy szokás ez.

A legifjabb Madarassy fiu egy darabig szóltanul hallgatta a szép asszonyok szapulását, de aztán, hogy még jobban elmérgesedett a dolog, felállt és a kardja után nyult, mely a szomszédos kerti pad mellé volt támasztva.

— Hát nincs igazuk. Megengedik, hogy ellenvetést tesznek Kelemen illetőleg . . . Kelemen nem volt gazember. Bocsássanak meg nagyságos asszonyaim . . . Kelemen csak loyalian járt el, vagy hogy is mondjam, talán: korrektül. Visszalépett és elhelyeztette magát, mielőtt még baj lett volna.

— Ezt teszi száz közül kilenvenkilenc . . . Ne pártolja a bajtársát, mert nincs igaza.

A hadnagy felkötötte a kardját, majd egy pár lényegtelen kitéréssel, a mi az asszonyokat még jobban bosszantotta, ajánlotta magát.

— És most megszökik a magyarázat elől? — inceskedett a hadnagygyal a szőke doktor.

— Nem szököm meg . . . Csak most nem vagyok elkészülve egészen arra, hogy önökkel kikezdek. Önök a legsarkalatosabb igazságokat is képesek kiforgatni az eredetiségükből, asszonyi fuffanggal . . . Igenis, nem igazítom ki: asszonyi fuffanggal. — A bocsánat kérést nem fogom elmulasztani, de ezzel az igazsággal tartoztam . . . En ebben

a pillanatban, ahogy végig gondoltam a dolgot, az én józan eszemmel csakis a végét, az eredményt tudom megmondani. De hagyják a bevezetést máskorra . . .

— Talán rendezvous-ja van? . . . Hivatalos? . . .

— Nincs. Hát jó, amint tetszik . . . Mondom, nem vagyok reá elkészülve, de elmondok egy esetet, egy szomorubbát a Kelemen eseténél.

Talán emlékeznek önök is Horváth hadnagy öngyilkosságára. Az is athelyeztette magát, még pedig egy golyó által, a melyet a fejébe röpített — a másvilágra. Szerelemből a szívet, becsületből az agyat illeti a halálos golyó . . . Horváth fejbe lőtte magát. Ezt a különbséget jegyezze meg nagyságos asszonyaim.

— Mondom, jobban szeretném ezt máskor elmondani — folytatta tovább ismét letelepedve a hadnagy egy kerti lócára. — Tíz perc alatt készen vagyok a históriával . . . Abban az időben, hogy a tisztí étkezönkkel még nem voltunk sehogy sem, a kantinos a laktanyától nem messze gondoskodott egy magánházban a mi ellátásunkról. — Valami tizenketten étkeztünk együtt, tiszték, köztünk Horváth hadnagy is. Vacsorára nem jöttünk rendszeren össze. Ki erre, ki arra étkezett bent a városban. Ugyanabban a házban ahol a mi étkezönk volt, volt egy kis neyedrangu vendéglő is . . . De volt egy kis udvari szobácska is, igen csinos berendezésű, amelyben csöndes borozgatással, nótázással el lehetett ütni az időt . . . Mi valami öten nem igen mentünk be a városba esténként, hanem ott szórakoztunk. Már ki mivel. — Volt ugyanis a vendéglősnek egy csinos kis

fruska lánya. Kis telt ajku, világos szőke haja, piros arcu, sudár növése fruska volt, semmi egyéb. Különösebben egyikünknek sem tetszett, de azért mindnyájan szívesen eltársalogtunk vele. Hajlandó kis fehér személy volt, csupa ösztönből, hisz valósággal gyerek volt az istenadta. Hoztunk neki mindennap virágot, csokrot, süteményt, ahogy futotta . . . Horváth volt köztünk a legfiatalabb. S tudja az isten, hogy vettük a fejünkbe, de mi ezt a két gyereket összerakítottuk. Addig beszélünk nekik szerelmes sóhajtozásokról, boldogságról, míg csakugyan maguk is elhitték, hogy fülig szerelmesek egymásba . . .

A kis lány egyszerre kikupálódott, mint ahogy mondani szokás, öltözködni kezdett, rátartósabb lett s csupán a hadnagygyal akart foglalkozni. Horváth hiúságának ez szerföltött tetszett s mi csak még jobban belehecceltük a helyzetbe . . . De a dolog egy nap egész váratlan fordulatot vett. Azon vettük észre magunkat, hogy a szülőknek épen nincs ellenvetésük a liaison iránt. A korezmáros állítólag, mint aféle kisvárosi bürger népség, aki elég tekintélyes vagyonszállal rendelkezett, — az a ház is az övé volt, amelyben étkeztünk, — sőt azt is mondták, hogy a kautiót is le tudta volna tenni, ha épen muszáj lett volna; de hát a leányka csak amolyan közönségesebb fruska volt. Mi lett volna más? Komolyan nem lehetett volna arra gondolni, hogy Horváth elvegye a leányt. Tehát az történt, hogy a szülők a hadnagy kedvébe jártak, — már csak azért is, mert Horváth gazdagságával kérkedett legszívesebben; kaució letévésről tehát szó sem lehetett . . . Mi amikor észre-

indemnitást nem kap. Lehet, hogy vannak a miniszterelnököknek eszközei választásokra, én ismerem azokat. (Viharos derűtség) Lehetséges, hogy ezekkel az eszközökkel megcsinálja a választást. De mi felvesszük a harcot, mert tudjuk, hogy ilyen soká örületes uton haladni nem lehet. (Zaj jobban) A miniszterelnököknek azért kellett az új házszabály, mert itt a kiegyezés kérdése, a kereskedelmi szerződés dolga. Kellett, hogy könnyen legyenek keresztülvihetőek. A szövetkezett ellenzék egyesülten veszi fel a küzdelmet a választásokon is a kormány ellen. (Viharos taps balon.)

Zichy Jenő gróf házszabályokhoz kérszót.

Elnök: Ma kellene meg történnie a Ház alakulásának, de ha a képviselő ur beszélni akar, nem gátolom.

Zichy Jenő tényleg beszél. A nemzet ma biztosított jogait, alkotmányát csorbitotta meg a nov. 18-iki határozat, a mely ellen az egész ellenzék tiltakozik.

Szünet következett.

Szünet után **Polónyi Géza** beszélt a házszabályokhoz.

Kijelentette, hogy addig, míg a november 18-iki törvényértés megsemmisítve nincs, addig az ellenzék nem ad a kormánynak indemnitást a választásokra.

Rosenberg Gyula személyes kérdésben szóllal fel s magyarazza előbbi közbeszözlését. Előadja, hogy annak idején őt **Bánffy** egy bizalmas emberre figyelmeztette, hogy **Bánffy** fel akarja függeszteni az alkotmányt. Akkor ezt elmondta **Széll Kálmán**nak és **Tisza István**nak kik azt megakadályozták.

Bánffy Dezzó személyes kérdésben szóllal fel s kijelenti, hogy nem védekezik, mert a vád nem komoly. Hivatkozik egykori miniszter társaira.

Gróf Tisza István kijelenti, hogy igaz, miszerint **Rosenberg** vele közölte a dolgot, de ő ezt akkor mosolyogva fogadta. Az azonban tény, hogy **Bánffy** a Házat fel akarta oszlatni és ex-lexben akart ujjonozni. Szóll ez ellen **Bánffynak** átadott memorandumban tiltakozott és kijelentette, ha ezt a tervet keresztül akarja vinni, úgy ellene fordul. De következménye ennek nem lett, mert más kormány jött.

Bánffy újból szöllásra áll fel és így

vettük a mellőzést, kezdtünk elmaradozni, a városba bejárni; addig Horváthot állandóan lekötötték, lefoglalták. A gyerek a szó teljes értelmében hálóba került. A szülők állítólag minden lehető alkalmat megadtak a két szerelmes találkozására. Arra törekedtek, hogy legyen valami a dologból. Mi bajtársunkat igyekeztük lebeszélni a dolog forszírozásáról, de már késő volt... hiszen levágással fenyegetett bennünket, ha a fruskát bántani, sérteni merészeli. Megtettük azt — pardon nagyságos asszonyaim, hogy ilyen dolgokat vagyok kénytelen elbeszélni, — hogy egy pár leányt vittük a tisztú étközbe s Horváthtal összeadtuk, hogy dözsöljön velük, hadd jusson el a gyerek rossz híre a Teresike fülebe. A kura csak annyiban vált be, hogy a hadnagyot teljesen lefűlelték, ugyszólván tanukat szedtek össze arra az alkalomra, hogy a szerelmeseket tetten érvék, ami — a kis Teresike tapasztalatlanságának dicséretére legyen mondva — sikerült is, mert a szerelemnek következménye lett... A hadnagy nem vette el a leányt, mert hiszen valójában soha sem volt belé szerelmes, hanem egy napon egyszerűen föbe lőtte magát...

— Csunya história — jegyezték meg összenézve az asszonyok. — De az **Arokháti** leány esete csak nem ez?... —

— Tessék elhinni, hogy ugyanaz — felelt egyenesen, minden gondolkodás nélkül a hadnagy. — Nekem nagyon jó barátom **Kelemen**, így egész biztos forrásból tudom, hogy a leány szülői a legvégsőkig menő lépéseket is megtették, hogy a **Jolánt** a főhadnagy nyakába varrják. Nem is hadjárat ez kérem, hanem rut eselszövés. S

kezdi: Rossz hirmondója volt **Rosenberg Gyulának**...

Rosenberg Gyula közbekiáltja: **Jeszenszky Nándor** miniszteri tanácsos volt a hirmondóm. (Általános mozgás.)

Bánffy Dezső egy pillanatra megdöbben, majd folytatja, hogy nagyra becsüli ugyan **Jeszenszkyt**, de a kormány dolgaiba sohasem avatta be.

Kovács Pál jegyző rövid felszöllálása után az ülést az elnök hétfőre halasztotta.

Egyház és iskola.

Egyházi ülések. A debreceni ev. ref. egyháznál a következő ülések lesznek: Ma 17-én délután 3 órakor az egyház jövő évi költségelőirányzatának megállapítására kiküldött bizottság tart ülést; 19-én, hétfőn délután 3 órakor az egyházi kérvények és szerződések módosításával foglalkozik egyik albizottság; ugyanaznap délután négy órakor a törlesztéses kölcsönök tárgyában is lesz értekezlet. Valamennyi ülés az egyházi hivatal helyiségében lesz.

— **Debrecen legátusai.** A karácsonyi ünnepeken a debreceni ev. ref. templomban legátusok lesznek: **Kövér Árpád** szénior, **Kiss Károly** esküdtfelügyelő, **Szabó Zoltán** 4, éves hittanhallgató és **Szabó Zoltán** 4, éves hittanhallgató.

Uj lelkész. A csorvási református egyház **Halász Endre** mezőturi segédlelkész egyhangulag lelkészévé hivta meg.

Árvaügyi gyűlés. Tegnap délután az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága **Dicsőfi József** lelkész elnöklele alatt gyűlést tartott az egyháztanácssteremben. A gyűlésen a bizottság jegyzője, **Jeney Miklós** rendőrkapitány a jegyzőkönyvek alapján részletes kimutatásokat közölt a bizottság ez évi működéséről és javaslatokat meg előterjesztéseket tett a jövő évi teendőkről és több bizottsági folyó ügyről. A bizottsági ülés 3 órai tanácskozás után véget ért.

vajjon gazemberség-e egy ilyen hálónak a tisztességes szétszaggatása? A szülők maguk az okai legtöbbször annak, hogy a leányaik nem mennek férjhez!... **Kelemen** úgy viselkedett, mint a hogy egy katonatiszthez illett: az estélyekre szóló meghívásokat elfogadta — s miért ne fogadta volna el? — a **Jolánt** szórakoztatta; a híresztelésre, a mendemondákra nem reagált, sőt azokat visszautasította, de a mikor már annyira komoly színezetű lett a dolog, hogy a szülők is jónak látták a kivetett hálót kikötőbe vonni: a főhadnagy áthelyeztette magát és helyesen, mert így **Arokháti Jolán** kisasszony még férjhez mehet minden lelki furdalás nélkül.

— A házasságból maguk a szülők csinálnak üzletet, — fejezte be mondókáját a hadnagy, — s azt hiszem, hogy az, aki nem vásárol meg bizonyos portékát, amit a nyakába akarnak sózni, az még nem gazember. Csak a kívülállók mindig jobban akarják tudni, hogy mi történik odabent, mint azok, akik bent vannak.

— De hát mit csináljanak a szülők? Hogy adják férjhez a leányaikat? — Kérdezték egyszerre az asszonyok.

— Engedelmet kérek, erre igazán nem tudok hamarosan megfelelni. Eddig még nem voltam soha apa...

Felelt belevörösödve a hadnagy. Össze verte a bokáját s szórakozottan távozott.

Az asszonyoknak azonban nem jutott eszébe most, hogy kikacagják **Madarassyt**. Mindenik fölesperedő leánykájára gondolt...

— Milyen jó volna egy ilyen gondolkozású fiú — vőnek!

Nickelszky Géza.

IRODALOM.

Kaleb. Bizonyára emlékeznek még olvasóink arra a romantikus házasságra, melyet ez év augusztusában a Szabadság belmunsatársa, **Haraszthy Lajos** kötött egy fiatal, tehetséges írónővel, **Szederkényi Anikóval**. A fiatalok Debrecenből **Siklóra** mentek, hol a férj a **Siklósi Ujságnak** lett a felelős szerkesztője. A debreceni közönség olyan érdeklődéssel fogadta a két ábrándos poétalélek egyesülését, hogy — mintegy hálából — a fiatal asszony itt jelentette meg egyik füzetét. A füzetben **Kaleb** és **Szelem** címen két elbeszélés van. A zsidók perzsiai fogságát tárgyalja az egyik, míg a másik a mai társadalom ferdeségeivel foglalkozik. Mindkettő az igaz, a mély szerelemről beszél. Egymásért mindenre kész szerelmes párnak a halálban való boldog egyesülése képezi tárgyát mindkettőnek. Míg az első — **Kaleb** — a vallási elfogultság ellen bont zászlót, addig a másik — **Szelem** — társadalmunk néhány előítéletét veszi éles bonckés alá. A fiatal írónőnek elég erős a karja, hogy magasra emelje a kibontott zászlót, elég erős a keze, hogy bonckése biztos metszéseket ejtsen. Közvetlen keletiesen finom a **Kaleb** nyelvezete; mélyreható, hatalmasak a **Szelem** gondolatái. Ez a két munka egy füzetben egymás mellett bizonyítéka annak, hogy **Szederkényi Anikó** nem sok idő múlva élő cáfolata lesz annak a sokfelől felhangzott állításnak, mely épen nem hízogó a női izákra.

Haraszthy négy és fél ives füzete 60 fillérért **Horovitz Zsigmond**nál kapható. Megérdemelt jóakarattal fogadjuk a fiatal írónőt, ki az első szárny bontásnál elég erőt érez magában ahhoz, hogy a taposott utakról letérve magakereste ösvényen haladjon.

—sz—ó.

Napi hírek.

— **Képviselők felvonulása.** A szövetkezett ellenzék ma is az Angol-Királynő szállodában, az Uj-párt helyiségében gyűlt össze. 8 órakor már nagyszámban voltak együtt. Fél kilenckor értekezlet volt, kilenc órakor pedig mintegy 80—90-en felvonultak a képviselőházba. Elül ment **Justh Gyula**, **Bánffy Dezső** báró, **Zichy Aladár** gróf és **Zichy Jenő** gróf. A menetet **Polónyi Géza** és **Holló Lajos** zárták be. Az ellenzék mellett az egész utvonalon nagyobb tömeg tüntetett. Eljenezte az ellenzéket, a vezéreket, abeugolta a kormányt, majd nótára gyujtott. Elénekelte a **Kossuth-nótát** és a **Fel fel** vitétek a csatára kezdetű dalt. A képviselőház előtt ma is ugyancsak azok a rendőri intézkedések mint tegnap. Az egész Országháztér rendőri kordonnal van körül véve. Az **Alkotmány-utca** sarkán gyűlt össze nagyobb tömeg, tüntetés azonban nem volt.

— **A szervező bizottság ülése.** Ma délután a városi szervező bizottság **Domahidy Elemér** főispán elnöklele alatt ülést tartott, melyen a tisztviselők szervezeti szabályzatait tárgyalták.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** A dohánygyárban tegnap délután szerencsétlenség történt. **Fehér István** ottani munkás a gyári készítmények kocsiába tételénél volt elfoglalva, s valahogy két vasuti kerék közé került. A két kocsi az érintkezésnél **Fehér István** karját teljesen összeroncsolta. Súlyos sérülésével a közkórházba szállították, hol élet halál közt lebeg.

— **Elhunyt bíró.** Maros-nagyszántói **Bige Sándor** nyugalmazott kir. törvényszéki bíró 71 éves korában **Domb-utca** 3. számú lakásán meghalt. Ma délelőtt 11 órakor a lakásról az állomáshoz viszik a holttestet, onnan pedig kiviszik **Hajdusámsonba**, hol a

családi sírboltban helyezik el. Az elhunyt agg birót számos kartársá kíséri utolsó útjára.

— **Immaculata-ünnepély.** A debreceni Svetits-intézet növendékei holnap délután öt órakor az intézet nagytermében Immaculata-ünnepélyt rendez. A vallásos ünnepélyre nemcsak a növendékek, de a katolikus körök is nagyban készülnek. Az ünnepélyen lesz felolvasás, élőkép, zene, szavalat, szindarab, és ének melyeknek szereplői az intézet bájos növendékei lesznek.

— **Mikszáth Kálmán — földbirtokos.** Vége van immár a romantikának, hogy Magyarországon az írásból megélni nem lehet és kész nyomoruság vár arra, aki az irodalomból várja a megélhetést. Mikszáth Kálmán, akinek alig volt egész ruhája, mikor Szegeden havi 60 frt. fizetésért dolgozott a Szegedi Naplónál, a napokban igen olesó áron vett egy jóval nagyobb értékű birtokot 65,000 forintért. De Jókaitól eltekintve magyar íróknak úgy meg nem fizették munkásságát, mint Mikszáth Kálmánnak, akinek regényei külföldön is nagy kellelőségnek örvendenek és tárcáit a napilapok is úgy fizetik már évek óta, mint előtte soha senkinek. És ha az író mellékesen még orsz. képviselő is és tartózkodik minden fölösleges költségekkel, akkor istenadta talentuma meg is hozza a megérdemelt gyümölcsöt és a magyar olvasóközönség szívesen fogja hallani, hogy a legkedveltebb magyar írók egyike immár földbirtokos.

— **Roosevelt Alice — menyasszony.** Mint egy londoni távirat jelenti, ott az a hír van elterjedve, hogy Roosevelt Alice, az Egyesült Államok elnökének leánya jegyet készül váltani Gusztáv Adolf herceggel, a svéd trónörökös legidősebb fiával. — Valószínű, hogy a hirt hamarosan megegyeznek.

— **Öngyilkosjelölt vizsgálati fogoly.** A debreceni kir. törvényszék fogházában tegnap délelőtt egy vizsgálati fogásban levő fiatal cigányleány a cellájában felakasztotta magát. A fogházat tegnap vizsgálta meg a városi felügyelő bizottság, s amint egyik földszinti cellát felnyitották, a bizottság tagjai meghökkenve léptek vissza az ajtóból. Ugyanis az ablak keresztvasán függött a cella lakója, egy fiatal cigányleány. A bizottság egyik tagja, Sárváry Gyula dr. orvos a még életben levő leány élesztgetéséhez kezdett. Az élesztési kísérlet sikerrel járt. Az öngyilkosság ügyében szigorú vizsgálatot indítanak.

— **Hivatalos vizsgálat a fogházban.** Tegnap délelőtt a kir. ügyészség fogházában Domahidy Elemér főispán, Vecsey Imre főjegyző, Szilágyi Imre, Fejér Ferenc, dr. Sárváry Gyula dr. és Galánffy János dr. kir. ügyész tagokból álló bizottság vizsgálatot tartott. A fogház helyiségeit és a cellákat rendben találta a bizottság, de a munkára rendelt helyiségek egészségtelen és szűk volta ellen tettek kifogást. A munkahelyiségeket a bizottság utasításai szerint változtatják meg.

— **A világitási bizottság ülése.** Tegnap délután a világitási bizottság ülést tartott, melyen a helyi vasut villamossá való átalakítását tárgyalták. A bizottság a szerződési tervezetet letárgyalta és rövidesen véleményes jelentés kapesán betérjeszti a tanácshoz.

— **Halál a kerekek között.** A balmazújvárosi uton tegnap Varga Ferenc gazdálkodó szalmával megrakott szekérének tetejéről a lovak közé esett. A szerencsétlen ember derekán a szekér keresztül ment. Az országúton járók sietve közeledtek a földön fekvő emberhez, ki már akkor meghalt. Halálát belső sérülés okozta.

— **Veszedelemes kutya.** Tegnap délelőtt Varga Józsefné kutyája megtámadta, földreterpette és összeharapta özv. Szatmári Józsefné kis fiát. Vargánét feljelentették.

— **A Polgári-Kör farsangi mulatsága.** Bizonyára sokak szívében kelt édes örömet annak híradása, hogy a „Polgári-Kör” régi, jóhírnevéhez méltóan 1905. jan. hó 29-én fogja megtartani évenként mindig nagy sikerrel járó farsangi táncvigalmát. Hogy e mulatság a régiéknél is fényesebben sikerüljön, Csóka Sámuel elnöklete alatt már megalakult a száz tagú rendező-bizottság, mely tevékenyen fog működni a mulatság minél sikeresebbé tételé érdekében. Arra való tekintettel, hogy e táncvigalmat saját könyvtára javára rendezi a Kör, előzetesen is felhívjuk Debrecen város közönségének figyelmét e pompásnak ígérkező táncestélyre, mely bizonyára egyike lesz a legsikerültebb farsangi vigalmaknak. A mulatságra szóló meghívók később fognak a rendezőség által kibocsátatni.

— **A Gönczy-egyesület közgyűlése.** A Hajdúvármegyei Gönczy Pál nevű viselő Tanító-Egyesület ez évi december hó 29-én délelőtt 9 órakor a kereskedelmi tanintézet dísztermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Tikkári jelentés. 3. Guttenberg Pál, az országos kézügyesítő egyesület igazgatójának előadása. A magyar népiszkola jövője életutja címmel. 4. Simon István, debreceni ev. ref. tanító bemutatja az általa szerkesztett új számológépet a törtek tanításához. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 6. Múzeumőr jelentése. 7. Esetleges indítványok. A közgyűlést megelőzőleg fél kileve órakor a választmány ülést tart; felkéretnek a választmány tagjai, hogy a fent jelzett helyen pont fél kileve órakor megjelenni sziveskedjenek. Közgyűlés után 1 órakor az Angol Királynő szálloda fehér termében étlap szerinti társas ebéd lesz.

— **Összeesett asszony.** Hatvan-utca, özv. Munkácsi Gáborné lakásán K. Nagy Mihályné vízfordó asszony esütörtökön este ájultan esett össze és azóta a kórházban eszméletlenül fekszik. Az orvosok véleménye szerint szélhűtés érte.

— **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Kokay Lajost a debreceni kir. törvényszékhez díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Méhészek gyűlése.** A hajdúmegyei méhészegylet holnap délután 3 órakor a Fonciére biztosító intézet irodájában választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. Mult választmányi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Kovács József helybeli aztalos mesternek elbírálás végett bemutatott egyes és hármas orsz. egyleti méretű a kaptárjai megtekintése és véleményezés. 3. Döntés a szaklap nyomdai előállítását illetőleg beérkezett ajánlatok fölött. 4. Költségvetés megállapítása az 1905. évre. 5. Sallay József vál. tagtárs indítványa a mézértékesítés ügyében. 6. Bejelentése a m. á. v. igazgatóság határozatának. 7. Esetleges indítványok.

— **Kórházvizsgálat.** A városi kórházi bizottság tegnap a kórházban hivatalos vizsgálatot tartott. A kórházban a bizottság mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Csokonai-kör ülése.** A Csokonai-kör választmánya 1904. évi dec. hó 17-én, szombaton délután 4 órakor a kollégium kistanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. Jelentések a Csokonai életrajzára beérkezett pályaművekről. 2. Komlóssy Artur indítványa. 3. Folyó ügyek.

— **Hivatásának áldozata.** Budapesten a Szegényház-téren levő Erzsébet szegényházban tegnap reggel egy idegbajos asszony, Gemény Ludovika 56 éves bentlakó idegrohamában megtámadta az éppen beteglátogást végző dr. Prasszer Tivadar orvost. — Egy zsebkéssel rontott rá és két szurást ejtett rajta, egyiket a nyakán, de ezt felfogta, illetve veszélytelené tette az ingallér, a másik szurás az orvost a hátán érte és a lapockába akadt. Mindez pillanat műve volt. — Ekkor két ápoló lefogta az asszonyt és bezárolták a megfigyelő osztályba. Az orvost, a kinek sérülései súlyosok, a kórházban levő lakására szállították.

— **Verekedés.** Máté Béni hajdusámsóni gazda tegnap véresre verte régi haragosát Tóth Józsefet Mátét súlyos testisértés miatt vonják felelősségre.

— **A Csapó-kerti olvasókör által rendezett felolvasások nagy érdeklődést keltettek.** Holnap délután 3 órakor már a 7-ik felolvasást tartják. Szabó István tanító tart előadást Kossuth Lajos életéről.

— **A borjuhusárulók ügye.** A városi tanács, mint ismeretes, az ipartestület és Szentesi János és társai feljelentésére, melyben azt kérték, tiltsa el a rendőrség a borjuhusáruló asszonyokat a darabonkénti elárúsítástól. A főkapitányság el is tiltotta őket, de a tanács, nem találva erre semmiféle törvényes intézkedést, a főkapitány határozatát feloldotta és megengedte, hogy ezután is árulhatnak darabonként, csupán azt kötötte ki, hogy árúhelyeik elé kiakaszszák a husnak árait különként. A tanácsnak eme határozatába nem nyugodtak meg Szentesi János és társai. Fellebbeztek a miniszterhez. A tanács mai ülésén kimondotta, hogy az ügyre vonatkozó adatokat beszerzi a főkapitányságtól és felterjeszti a miniszterhez.

— **Külföldi hírlapírók nyilatkozata.** A december 13-iki országgyűlés megnyitására néhány külföldi előkelő újságíró jött Budapestre. A koalíciós ellenzék egyik sajtó organuma meggyanusította ezeket avval, hogy gróf Tisza megvesztegette őket, hogy kedvező tudósításokat közöljenek lapjukban. Erre vonatkozólag azután az alábbi nyilatkozatukban alaposan lesajnálják azt az gyanúsító ellenzéki újságot. A nyilatkozat szövege ez: A Magyarország tegnapi száma elárulja, hogy a külföldi lapok alulírott tudósítóit Tisza István gróf miniszterelnök Budapestre hívta és drága pénzért a miniszterelnök szolgálatába állottak. Ennek az érdekes hírek kiegészítéséül kijelentjük, hogy tekintve az ígért összegek nagyságát, az összeget a költségvetés parlamenti elintézése után fizetik csak ki. Tekintve azt, hogy budapesti tartózkodásunk nehéz szolgálatot igényel és tetemes költségbe kerül, arra kérjük az egyesült ellenzék, de főleg Holló képviselő urat, hogy az indemnitás letárgyalását könnyítsék meg. Ennek ellenében megígérjük, hogy esetleg más alkalommal az egyesült ellenzéknek tetemesen leszállított áron fogunk szolgálatára állani. Horovitz dr. a külföldi sajtószövetség szindikusa (Daily Chronicle), H. W. Steed (a Times levelezője), Ganz Hugó dr. (Frankfurter Zeitung), Antonio Albertini (Corriera Della Sera), S. Owen Phillpots (Daily Express), Aristide Goldbacher (Secolo), C. Rose (Morningspost), G. S. Riva dr. (Nieuwe Rotterdam'sche Courant), Leo Salkind (Novosti Petersburg.)

— **Népkonyha megnyitás.** A városi tanács ez évben ideiglenesen a népkonyha céljaira a Darabos u. 46. sz. házat bérelte ki. A nőegylet most is magára vállalta a népkonyha vezetését. A népkonyha megnyitásának tehát mi sem áll útjában és a tanács határozata szerint a népkonyhát e hó 21-én nyitják meg.

— **A tanyai iskolák népkönyvtára.** Debrecen város tanácsa köztudomás szerint ez évben négy tanyai iskolát szervezett és pedig Onat, Telekháza, Ondód és Haláp tanyákon. A városi tanács tegnapi ülésén pedig Oláh Károly városi tanácsnok azt az indítványt terjesztette elő, hogy a tanács keresse meg a múzeumok és könyvtárak országos felügyelőségét azon célból, hogy a létesített tanyai iskolák mindegyikének adjon könyveket és egyéb felszerelést. A mondott helyeken a város népkönyvtárakat akar ugyanis létesíteni. A tanács Oláh Károly indítványát

magáévá tette és ily értelemben ír fel a muzeumnak és a könyvtárak országos felügyelőségéhez.

— **Fizetése képtelen kereskedő.** A bécsi hitelezők védegyesülete jelenti, hogy özv. Schiffer Adolfné, hajduszoboszlói kereskedő fizetése képtelen lett.

x **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** görvéllykóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle izetlen esukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sem kellemetlen szaga sem kellemetlen ize nincsen szívesen vesznek be a gyermekek. Kapható: Mihalovits J. gyógyszer-tárban Debrecen.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-rakóban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Tarkaságok

A vőlegény szarvai. Egy debreceni jegyepár boldogságát a minap a következő kis szcéna zavarta meg, — de csak néhány pillanatra.

A menyasszony egyszer azt vette észre hogy vőlegénye homlokán apró pattanások jelentek meg. Gyöngéden megsimogatta jövődöbéli kis ura homlokát és megkérdezte:

— Micsoda szarvak nőnek a maga homlokán?

A fiatal ember megdöbent és előkapta kis toalett-tükrjét, amelyben alaposan megnézte magát. — De nem találta a jelzett szarvakat.

— Micsoda szarvakról beszél magácska — tudakolta.

— Hát ezek ni! — szolt a menyasszony és néhány kövérebb pattanásra mutatott.

— Oh, hisz ezek nem szarvak, — felelte a vőlegény, majd kissé boszusan tette hozzá:

— No, szépen vagyunk, ha már vőlegénykoromban is — főlzarvaz.

*

Rossz kritika. Egy debreceni cipőkereskedőhöz a napokban bement egyik vevője és a főnököt kereste.

— Még a kávéházban van, — felelte a fősegéd. — Mit mé'ztatik parancsolni?

— Egy pár jó téli cipőt vennék, de a főnökötől magától szeretném megvenni.

— K'ém, csak méltóztassék rendelni én is kiszolgálom u'ságodat.

Mínt hogy a kundschaftnak nagyon sürgősen kellett a melegecipő, megvette és azonnal fel is huzta. Kis idő multán bevetődött abba a kávéházba, amelyben a cipőüzlet tulajdonosa mélyen el volt merülve a kártyákban és az adóságokban. — Odament hozzá és a vállára ütött:

— Látja ezt a cipőt?

— Hát nem látom?

— Ilyent magánál nem lehet kapni; ilyen finom cipő még nem volt a maga üzletében.

— Nekem szónokolhat kérem. Ha én mondom, hogy ez egy egészen rongy portéka hát elhiheti. Beesületszavamra mondom, hogy ez egy rongy áru. Mennyiért vette?

— Most küldték Pestről: 12 forint volt.

— Szépen becsapták. Beesületemre, a gyerekeim egészségére mondom, hogy nálam 7 forintért kapható ilyen cipő.

A kundschaf kivette az erszényét és nevetve mondta:

— Szaván fogom. Ezt a cipőt most vettem a maga üzletében 12 forintért, de nem fizetem ki. Itt van az ára — mondta és leszurta a 7 forintot, azután otthagya az őszinte mestert.

SZÍNHÁZ.

M Ű S O R.

Szombaton, T ü c s ö k. Életkép.

Vasárnap délután F a l u r o s s z a. Népszinmű.

Este először E m i g r á n s. Szinmű.

* A folytonos műsorváltások okai.

Furesa idők járnak mostanában a debreceni színház fölött. Nyakra-főre kénytelen az igazgató műsört változtatni és a lapok alig győzik leadni azt a sok színházi kommunikét, mely az egyes művésznők megbetegedéseiről ad hírt.

Sugár Aranka a színház koloratur primadonnája üdül és gyógyítja a torkát a budapesti Lukács fürdőben. Megerőltette magát és a hangszálai fölmondták a szolgálatot. Nem is csoda! A színháznak nincs csak egy koloratur énekesnője.

Rózsa Lili ugyancsak beteg, meghűlt, rekedt vagy Isten tudja mi a baja. Ez mindenkivel megeshetik, még akkor is, ha nem operett subrett.

S íme a debreceni színház most itt áll koloratur énekesnő és subrett nélkül, azért, mert Makó igazgató *garaskodik*, Jól van Debrecennek már így is. Pedig díszletekre ktállításokra, ruhatárra ezeket költ az igazgató, de az esetlegességek biztosítására nem gondol.

Ilyenformán kitünik, hogy Makó igazgató nem jó üzlet ember. Minden modern színigazgatónak szüksége van legalább két ezubrett primadonnára és két koloratur énekesnőre.

Igaz, ugyan, hogy ilyen módon aztán kifejlődik a primadonna kultusz, de hát éppen ez a direktor érdeke — üzleti szempontból.

De végtelenül kínos a helyzet az igazgatóra a jelen esetben művészi szempontból is. Nem adhat komoly operettet, mert beteg Sugár Aranka, nem adhat táncoperettet, mert beteg Rózsa Lili, nem adhat drámát, mert beteg Hahnel Aranka.

Igy a közönség ki van téve annak, hogy bemegy a színházba avval a céllal, hogy megnézi a Görög rabszolgát és a második felvonásnál veszi észre, hogy Aszalai uram lányaiban kénytelen gyönyörködni.

* **Színházi hírek.** Szombaton lesz a reprise Bireh-Pfeifer Sarolta 5 felvonásos életképének a „Tücsök“-nek. Az életkép főbb szerepei a következőképp vannak kiosztva: Barbeaud — Csiky László, Barbeaudné — Arday Ida, Landry — Palágyi Lajos, Didier — Csontos Gyula, Ltiene — Virágháty Lajos, Fadett — Ebergényiné, Fanchon — Szabó Irma, Madelon — Püspöky Rózsi. Vasárnap két előadás lesz, d. u. színre kerül Tóth Ede a „Falu rossza“ félhelyárral. Este lesz a bemutatója Kemechey Jenő 3 felvonásos korrajzának „az Emigráns“-nak.

TAVIRÁTOROK.

A japán-orosz háború.

London, dec. 16. A Daily Telegraph jelenti Szöulból 14-éről: Észak-koreai jelentések szerint készülődnek az oroszok a dél felé való előrenyomulásra.

London, dec. 16. A Standardnak jelentik Pétervárról tegnaptól: A port-arthuri drótnélküli táviró állomás elpusztulása óta nem érkeztek oda közvetlen hírek.

London, dec. 16. Kuropatkin újra megkezdte a támadó hadműveleteket.

Kirabolt postakocsis.

Nagykikinda, dec. 16. Nagy-Komlós és Nagy-Kikinda között közlekedő postakocsit az éjjel ismeretlen tettesek kirabolták és a kocsist súlyosan megsebesítették. A vizsgálat erélyesen folyik.

Leszakadt hid.

Charlestown, dec. 16. Az Elk folyó felett kábelen fektetett „Király-hid“ épp abban a pillanatban szakadt le, a mikor egy kiránduló gyermekesapatot vivő vonat — összesen hat kocsi — keresztülhaladt. A vonat a hiddal együtt a folyóba zuhant, a kis utasok közül 20 gyermek életét vesz-tette.

Finnországból.

Helsingfors, dec. 16. Az országgyűlés négy rendjének elnökeihez ma a legtöbb tagtól aláírt kérelmet nyújtottak be, melyben arról van szó, hogy az országgyűlés jogainak mellőzésével sok olyan rendeletet hoztak és intézkedést tettek, a melyek mélyen behatolnak az ország jogrendjébe és zavarokat okoznak a társadalmi rendben és a polgárok mindennemű jogaiban. Az illető rendeletek és intézkedések felsorolása után azt mondja a kérelem, hogy majdnem minden társadalmi réteg súlyos megpróbáltatásokon és szenvedéseken ment át a törvényellenes intézkedések következtében. Az igazgatás lassúsága és hanyagsága az ily rendszerből keletkezett. Ily körülmények közt nincsenek meg az országgyűlés rendes munkálkodásának szükséges feltételei. A kérelem végül azt követeli, hozzon javaslatba az országgyűlés lehető leggyorsabban intézkedéseket a régi igazgatás és törvényes rend helyreállítására.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 16.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12,000 métermázsza került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonaneműek változatlanok. Idő: borus.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Betöréses lopás.** Hajduszoboszlón Balázs József a Csembor Pálné lakását, míg az asszony távol volt, feltörte és a lakásba hatolt. Ott feltörte a Csemborné pénzesládáját és abból 300 koronát magához véve, az ablakon kimászott. Az udvaron még néhány tyuknak és libának pártját fogván meglépett. A lopott holmikat Szabó Sándorné és Szénási Lidia ottani lakosokkal osztotta meg. A debreceni kir. törvényszék Kerekes bíró elnökletével tegnap tartott ebben az ügyben főtárgyalást, melyen jogerős ítélettel Balázs Józsefet betörésért és több rendbeli lopásért 3 hónapi, Szabónét és Szénási Lidiát orgazdaságért 3, illetve 2 hónapi fogházra ítélte.

Regényesarnok.

Anna jácintjai.

Írta: **Büttner Julia.**

S Annának most egyszerre eszébe jutott Zsarnóthy utolsó látogatása náluk; milyen vidáman bucsuztak el egymástól.

Akkor még nem is sejtette senki, hogy az a legutolsó tavasz volt, melyet ők a boldog otthonban, Boldván töltöttek. Künn voltak mindnyájan a parkban s ők ketten Zsarnóthyval milyen gyermekes örömmel mulattak! Hogy futottak versenyt a hársfasorban, le a tőig, a hol az anya-hattyu éppen a kicsinyeit sétáltatta a pázsitos parton. S a pompás büszke madár kigyózó fehér nyakát mint nyújtogatta sziszegve feléjük, míg ők kacagva tértek ki neki s futottak odább. Miczi pedig, a szelíd őz, kötelességének tartotta velök szaladni s bolondos ugrásokkal törtette előre, ő lett a győztes versenyfutásban.

Anna mosolygott, aztán fősóhajtott. Azóta nem látta Zsarnóthyt.

II.

Másnap reggel ugyanaz a „közös ismerős” hordár már nyolc órakor jelentkezett Annánál.

— A nagyságos urnak levágják a lábát — ujságotla legelőszőr is és csak aztán adta át Zsarnóthy névjegyét, melyre írónnal azt írta:

„Kedves Anna nagysád! Folytassa kérem az irgalmas nővér szerepét és látogasson meg. Mondani valóm van. Higye azt, hogy rokonom és jöjjön!”

Anna elment az öreg házmesternével a kórházba.

Zsarnóthynak külön szobája volt s Annát oda vezették.

A nagy ablakon kiméletlenül tódult be a reggeli világosság és Zsarnóthy halálsápadt arca megijesztette Annát.

Kezét összekulcsolva hozzá sietett.

— De Istenem! meg kell annak történni? Nem lehetne másként? — kérde meghatva.

— Nem, csakugyan nem lehet másként — mosolygott Zsarnóthy lemondással — béna leszek, Annuska. De kérem, ne sirjon. Igazán, nem is érdemlem. Olyan léhán, könnyeiműen, olyan senkivel nem törődve mentem tegnap a saját örömeim után, hogy a felsőbb hatalmaknak elég okuk volt engem leütni. És még jó, hogy megelégesznek az egyik lábammal.

— Ne tréfáljon, mert az így még szomorubb.

— Az a szégyen oly szomorú, ugy-e, hogy két óra múlva béna koldus leszek?

(Folyt köv.)

Városi színház.

Bérlet (A.)

Szombaton, december hó 17-én:

Tücsök.

Életkép 5 felvonásban George Sand beszéde után írta: Birch-Pfeifer Sarolta. Fordította: Bulyovszky Lilla.

SZEREPLŐK:

Barbeaud apó	— — — —	Csiky László.
Barbeaud anyó	— — — —	Arday Ida.
Landry	— — — —	Palágyi Lajos.
Didier	— — — —	Csontos Gyula.
Márton	— — — —	R. Nagy Gyula.
Etiene	— — — —	Viagháti Lajos.
Collin	— — — —	Halász Alfréd.
Piére	— — — —	Telekán Valér.
Az öreg Fadett	— — — —	Ebergényiné.
Fanchon Viriex unokája	— — — —	Szabó Irma.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !!
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

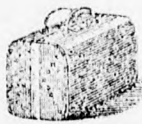
Legalkalmasabb

karácsonyi
ajándékok

BORSOS KATA

műpar-áru üzletében

DEBRECEN, városháza.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

Telefon 296.

bevásárlására ajánlja

Telefon 296.

CSÁTHY FERENCZ

könyv-, zenemű- és papírkereskedés

Debrecen, Egyháztér 2., a nagytemplomnál.

Dusan berendezett raktérát, ifjusági iratok, képes könyvek és diszművek, imakönyvek
idegen nyelvben is újabb és legkedveltebb zeneművek különféle disz levélpapírok
dobozokban, képes levelezőlapok és albumok ugyszintén lombfűrészeti mintákat is
a legnagyobb választékban

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

10.000 kötetből álló magyar és német kölcsönkönyvtár.

Karácsonyi és Újévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.

Kossuth-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Verállyonítvány: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

Elhizás

gyorsan elmúlik a t^eljesen ártatlan

Shele-féle

soványító teától.

kitűnő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill. utánvétellel.

Török József
gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.

Saját csinálású gyaluit és fejés savanyított káposzta, Friss ásvány vizek

Disznóöléses saját darálású fűszerek és só raktár.

Uj fűszer és csemege üzlet:

Van szerecsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy helyben Csapó-u. 30 sz. (Deák ház)

CZEGLÉDYNÉ M.

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt egy a mai kornakteljesen megfelelő

fűszer és csemege üzletet

rendeztem be ennél fogva abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy nagyra becsült vevőimnek állandóan jó minőségű friss, minden a fűszer és csemege üzlethez tartozó árukkal szolgálhatók.

Allandóan raktáron tartok Czukor és Czukorkák, Kávét, Rizs, Mazsola, Mandola, Dió, nagybányai szilva és Lekvár mindenféle halak és Sajt, túró citrom, Narancs stb. Kérem a nagy érdemű közönség szives pártfogását pontos kiszolgálásért kezeskedve.

Kiváló tisztelettel

Czeplédyné M.

fűszer és csemege üzlete. Csapó utca. 30.

Naponta friss pörkölt és darált kávé.

István malmai liszt és korpa raktár, naponta friss élesztő.

NEUMANN M.

csász. kir. udvari szállító.

Magyarország legnagyobb

 és legrégibb

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára.

DEBRECEN, Piac-utca 49.

DONOGÁN és SOMOSSYKunz József és Tsa utóda cégnél
Debrecen, Kistemplombazár**megkezdődött a****Karácsonyi Vásár**

Minőségben kifogástalan jó árak kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Gazdák figyelmébe.

Manhattan nélkül

Manhattan perral

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlaltatni aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmesebb állattenyésztést akar, az használjon

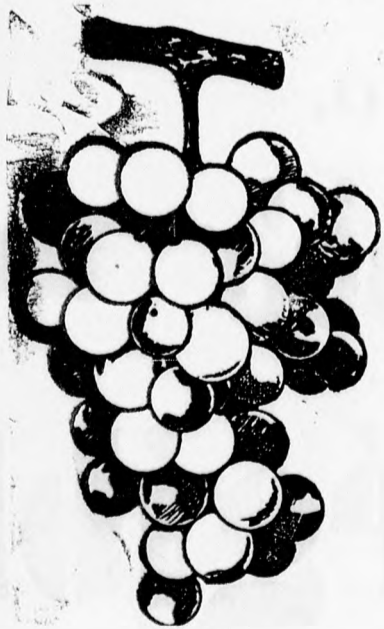
MANHATTAN

Tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül 100 kgl. 50. kor., klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és hermentve utánvétté hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por barmolatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electrophor
Vállalat Budapest. VIII., Aggteleki-utca 15.

Millenium telep Nagyösz.

Legelőgöbbszárak!

Legelőgöbbszárak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág terméiben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat, oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljem és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyújtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítunk, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

Magyar Fém- és lámpaárugyár.

Részvénytársaság

BUDAPEST-KÖBÁNYA.

Ezredéves
orsz. kiállítás

díszekével.

Légszesz- és
villamos
Csillárok

a legegyszerűbb
kiviteltől a
legpazarabbig.

**Petroleum-
lámpák!**

tilsz erü újdonságok!
Fém és díszműtárgyak.

Valódi

Király-olaj!

a legjobb biztonsági petroleum

Debrecen: Simonffy-utca.